

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA.410.1.4.2025

Jarosław Ćwiek-Karpowicz
Dyrektor
Polskiego Instytutu
Spraw Międzynarodowych
ul. Warecka 1a
00-950 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/001 Wykonanie budżetu państwa w 2024 r. – wykonanie planu finansowego
Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Polski Instytut Spraw Międzynarodowych ¹ ul. Warecka 1a, 00-950 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jarosław Ćwiek-Karpowicz, Dyrektor PISM ² od 1 grudnia 2024 r. Od 25 czerwca 2024 r. do 30 listopada 2024 r. obowiązki Dyrektora pełnił Jacek Foks, od 25 lutego 2021 r. do 24 czerwca 2024 r. Dyrektorem był Sławomir Dębski.
Okres objęty kontrolą	Rok 2024 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonaniem ustawy budżetowej na rok 2024. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2021-2023 okres kontroli obejmował również te lata.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontrolerzy	1. Mariusz Malewski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/5/2025 z 8 stycznia 2025 r. 2. Mirosław Jankowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/13/2025 r. z 10 stycznia 2025 r. (akta kontroli tom I str. 1-2)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania w 2024 r. planu finansowego Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności: – planowanie i realizacja przychodów Instytutu, – planowanie i wykonanie kosztów oraz efekty realizowanych zadań, w tym stopień ich realizacji, – wykorzystanie otrzymanych dotacji, – gospodarowanie wolnymi środkami, – sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz wybranych sprawozdań za IV kwartał 2024 r. w zakresie operacji finansowych, – system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań.
Zakres kontroli	Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych: – analizy wykonania planu przychodów, – analizy stanu należności pozostałych do zapłaty, – szczegółowej kontroli prawidłowości i terminowości ustalenia wybranych należności oraz windykacji zaległości, – analizy kosztów,

¹ Dalej także: PISM, Instytut.

² Dalej także: Dyrektor.

- analizy realizacji zadań oraz efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- szczegółowej analizy wybranej próby kosztów,
- analizy wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- analizy przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji,
- analizy stanu zobowiązań,
- szczegółowej kontroli wybranych zapisów i dokumentów księgowych,
- analizy prawidłowości sporządzenia sprawozdań,
- analizy stosowanych procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.*

III. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Kontrola wykonania planu finansowego na 2024 r. Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych wykazała, że przychody Instytutu zostały wykonane na poziomie 99,8% (21 824,5 tys. zł) i były wyższe o 1,2% od zrealizowanych w 2023 r. (21 568,7 tys. zł). Główne źródło przychodów (93,3%) stanowiła dotacja podmiotowa z budżetu państwa otrzymana i wykorzystana w całości w kwocie 20 363,0 tys. zł. Pozostałe przychody Instytutu były wyższe o 13,5% w porównaniu do 2023 r. i wynikały przede wszystkim z prowadzonej działalności szkoleniowej, wydawniczej, z realizowanych projektów badawczych oraz z tytułu odsetek. Koszty poniesione w Instytucie w 2024 r. w wysokości 21 500,1 tys. zł stanowiły 98,3% planu po zmianach. W porównaniu do 2023 r. wzrosły one o 493,1 tys. zł, tj. o 2,3%. Na podstawie badania 10,2% ogółu kosztów Instytutu (2189,9 tys. zł) zrealizowanych w 2024 r. stwierdzono, że zostały poniesione na realizację zadań statutowych PISM, z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴. Na podstawie analizy wybranych postępowań o udzielenie zamówień publicznych stwierdzono, że były one realizowane zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁵ oraz regulacjami wewnętrznymi.

Na obniżenie oceny wykonania planu finansowego PISM na 2024 r. wpływ miała nieprawidłowość polegająca na lokowaniu wolnych środków pochodzących z dotacji podmiotowej z budżetu państwa w formie depozytu u Ministra Finansów (*overnight*) co było niezgodnie z art. 48 ust. 2 ustawy o finansach publicznych i nieprzekazywaniu do budżetu państwa uzyskanych z tego tytułu odsetek.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez Instytut sprawozdania za 2024 r. Sprawozdania z wykonania w 2024 r. planu finansowego Instytutu oraz dotyczące stanu zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za IV kwartał 2024 r. zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym oraz pod względem merytorycznym.

³ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2024 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm., dalej: ustawa o finansach publicznych.

⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, dalej: ustawa Pzp.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowe⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Wykonanie planu finansowego Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych

Opis stanu
faktycznego

1.1 Wykonanie planu przychodów

Instytut zrealizował w 2024 r. przychody w kwocie 21 824,5 tys. zł, tj. niższej od zaplanowanej (21 863,0 tys. zł) o 0,2% oraz o 1,2% (o 255,8 tys. zł) wyższej w porównaniu do roku poprzedniego.

Głównymi źródłami przychodów, podobnie jak w roku poprzednim⁷, była dotacja podmiotowa z budżetu państwa w wysokości 20 363,0 tys. zł (93,3% ogółu przychodów) oraz przychody z prowadzonej przez PISM działalności w wysokości 1217,1 tys. zł (5,6%). Uzyskane przez Instytut przychody z działalności były wyższe w porównaniu do 2023 r. (o 24,6%) i wynikały przede wszystkim z prowadzonych szkoleń (548,4 tys. zł), realizowanych projektów (407,5 tys. zł), działalności wydawniczej (189,6 tys. zł) oraz sporządzonych ekspertyz, opinii i raportów (32,2 tys. zł). Ponadto w 2024 r. Instytut uzyskał przychody z tytułu odsetek bankowych w kwocie 244,4 tys. zł (1,1% ogółu przychodów). Pozostałe przychody PISM były niższe od zaplanowanych o 38,5 tys. zł, tj. o 2,6% oraz o 173,8 tys. zł, tj. o 13,5%, wyższe w porównaniu do roku poprzedniego.

Zastępca Dyrektora Instytutu wyjaśnił, że przychody w 2024 r. były wyższe w porównaniu do roku poprzedniego z powodu uzyskanych wyższych przychodów ze szkoleń w kwocie 65,7 tys. zł⁸, z grantów 215,0 tys. zł⁹ oraz ze sprzedaży publikacji o 61,4 tys. zł¹⁰.

(akta kontroli tom I str. 164, 352-353)

Przyznana w 2024 r. dotacja podmiotowa została wykorzystana w całości. Kwota wykorzystanej dotacji wzrosła o 82,0 tys. zł, tj. o 0,4% w porównaniu do 2023 r. oraz o 13,9% i 42,4% w porównaniu do roku 2022 i 2021¹¹.

Dyrektor Instytutu wyjaśnił, że: *wzrost dotacji wynikał m.in. ze wzrostu poziomu inflacji oraz wzrostu płacy minimalnej, co przekładało się na wyższe koszty funkcjonowania (koszty wynagrodzeń, zamówień), sytuacji geopolitycznej (wzrost zagrożeń, w tym w szczególności w zakresie cyberbezpieczeństwa), organizacji wydarzeń o strategicznym znaczeniu dla efektywnej realizacji zadań ustawowych Instytutu, jak np. konferencja PISM Strategic Ark realizowana od 2022 r.*

(akta kontroli tom I str. 353, 359)

Instytut w 2024 r. nie otrzymał środków z Unii Europejskiej.

(akta kontroli tom II str. 325)

⁶ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ W 2023 r. dotacja podmiotowa z budżetu państwa wyniosła 20 281,0 tys. zł i stanowiła 94% ogółu przychodów.

⁸ Z powodu zwiększenia liczby uczestników szkoleń z 516 do 623 oraz zwiększenia liczby szkoleń z ośmiu do 20.

⁹ M.in. z powodu wyższych przychodów z realizacji nowej umowy z Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

¹⁰ M.in. pozyskania nowych klientów, promocji.

¹¹ Wysokość dotacji wykorzystanej w latach 2021 i 2022 wyniosła odpowiednio: 14 304,7 tys. zł i 1788,4,0 tys. zł.

W latach 2021-2024 przychody z tytułu działalności PISM wykazywały tendencję wzrostową, z wyjątkiem 2022 r.¹², co wynikało przede wszystkim:

- ze wzrostu przychodów z realizowanych szkoleń, m.in. z powodu większej liczby przeprowadzonych szkoleń¹³;
- ze wzrostu przychodów z działalności wydawniczej (publikacji) m.in. w związku z uruchomieniem w grudniu 2022 r. sklepu internetowego, poszerzenia jego zasięgu (w 2024 r. zyskał nowych klientów), promocji wydawnictwa na targach książki, wyprzedaży starszych pozycji.

(akta kontroli tom I str. 167-168, 353, 358-359)

W latach 2021-2024 Instytut osiągał nadwyżki przychodów nad kosztami działalności w kwocie: 106,4 tys. zł w 2021 r., 340,4 tys. zł w 2022 r., 561,7 tys. zł w 2023 r. i 324,4 tys. zł w 2024 r. Na osiągnięcie nadwyżki przychodów nad kosztami w tym okresie miały wpływ przychody z realizowanych szkoleń (wynik dodatni 1497,5 tys. zł), z umów z tytułu sporządzania ekspertyz, opinii i raportów (wynik dodatni 319,8 tys. zł), z tytułu odsetek bankowych *overnight* (642,7 tys. zł), ze sprzedaży publikacji (440,8 tys. zł) oraz pozostałe przychody operacyjne: odszkodowania, naprawienia szkody, sprzedaż środków trwałych i materiałów, odpłatności za korzystanie z samochodu służbowego dla celów prywatnych (174,2 tys. zł).

(akta kontroli tom I str. 353, 358-359, tom II str. 332)

Stan należności Instytutu na 31 grudnia 2024 r. wyniósł 207,2 tys. zł, w tym zaległości wyniosły 12,8 tys. zł i stanowiły 6,2% należności ogółem. W porównaniu do stanu na 31 grudnia 2023 r. stan należności zwiększył się o 15,4 tys. zł (o 8,0%), w tym zaległości¹⁴ o 8,5 tys. zł (o 33,9%). Wzrost kwoty zaległości związany był z nieuiszczeniem przez trzech kontrahentów¹⁵ opłaty z tytułu sprzedaży publikacji oraz brakiem refundacji wydatków¹⁶ przez jednego kontrahenta. W 2025 r. zostały one uregulowane i według stanu na 7 lutego 2025 r. PISM nie posiadał zaległości.

W 2024 r. Dyrektor Instytutu nie umarzał, nie odraczał i nie rozkładał na raty należności.

(akta kontroli tom I str. 332-333, 354, 449-531)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Opis stanu
faktycznego

1.2 Wykonanie planu kosztów

Poniesione przez Instytut w 2024 r. koszty w kwocie 21 500,1 tys. zł stanowiły 98,3% planu po zmianach. W porównaniu do 2023 r. koszty Instytutu wzrosły o 493,1 tys. zł, tj. o 2,3%. Było to m.in. spowodowane wzrostem kosztów konferencji *Strategic Ark 2024*. Zastępca Dyrektora wyjaśnił m.in., że: *głównym czynnikiem ogólnego wzrostu kosztów organizacji wydarzenia była skumulowana inflacja w okresie maj 2023 – maj 2024, a także wzrost kosztów poszczególnych zamówień, np. produkcja sygnału telewizyjnego (dodatkowo 8,7%), wynajem hotelu*

¹² W latach 2021-2024 przychody z działalności PISM wyniosły odpowiednio: 967,6 tys. zł, 846,5 tys. zł, 1287,7 tys. zł i 1461,5 tys. zł.

¹³ W latach 2021-2024 przychody ze szkoleń PISM wyniosły odpowiednio: 146,8 tys. zł, 319,3 tys. zł, 482,8 tys. zł, 548,4 tys. zł.

¹⁴ Stan zaległości w 2023 r. wyniósł: 4,3 tys. zł.

¹⁵ Dwóch kontrahentów zapłaciło w sposób mobilny 19 oraz 27 grudnia 2024 r. za pośrednictwem operatora usługi płatniczej, który wypłacił środki z salda wpłat do PISM 7 lutego 2025 r. Z trzecim kontrahentem rozwiązano umowę, ze skutkiem na 28 lutego 2025 r.

¹⁶ Związanych z przejazdem ekspertów uczestniczących w Seminarium „German-Polish Energy Dialogue 2024”, które odbyło się w Berlinie we współpracy PISM z Niemieckim Instytutem Polityki Międzynarodowej i Bezpieczeństwa oraz Fundacją Konrada Adenauera.

i przestrzeni konferencyjnej (dodatkowo 18,3%), wzrost kosztów biletów lotniczych ze 192,9 tys. zł w 2023 r. do 283,8 tys. zł w 2024 r.

(akta kontroli tom I str. 164, 354, tom II str. 497)

W planie finansowym PISM na 2024 r. (w układzie memoriałowym), koszty ogółem stanowiły koszty funkcjonowania, które wynosiły 21 500,1 tys. zł (w podziale na rodzaje kosztów), w tym pozostałe koszty funkcjonowania, które wyniosły 2118,2 tys. zł (100% planu po zmianach) i stanowiły 9,8% kosztów ogółem. Nie zostały wyodrębnione koszty realizacji zadań ustawowych¹⁷.

W latach 2021-2024 pozostałe koszty funkcjonowania PISM wykazywały tendencję wzrostową, z wyjątkiem 2023 r.¹⁸, co wynikało przede wszystkim utworzenia w latach 2021-2022 oddziałów zamiejscowych w Brukseli i Berlinie oraz podmiotu zależnego w Waszyngtonie i związanych z nimi kosztów podróży służbowych pracowników Instytutu, a także zwiększającymi się kosztami organizacji konferencji *Strategic Ark*, realizowanej przez Instytut od 2022 r.

(akta kontroli tom I str. 164-168, 359, tom II str. 497)

W 2024 r. w PISM nie planowano i nie realizowano wydatków majątkowych.

(akta kontroli tom I str. 332)

W odniesieniu do planu finansowego PISM na 2024 r. w układzie memoriałowym w ciągu roku plan kosztów został pięciokrotnie zmieniony¹⁹. Zastępca Dyrektora wyjaśnił m.in., że: *zmiany w planie finansowym PISM na 2024 r., wprowadzone w drugiej połowie roku, dostosowywały planowane wydatki do aktualnego stanu funkcjonowania PISM oraz charakteru realizacji zadań ustawowych. Dokładne koszty poszczególnych zamówień publicznych znane są najwcześniej na etapie rozeznania rynku/otwarcia ofert*. Ponadto wyjaśnił, że: *przeszacowanie kosztów energii wynikało ze spadku cen energii w 2024 r. w porównaniu do cen z 2023 r., kiedy dokonywano oszacowania kosztów*.

(akta kontroli tom I str. 150-163, 351, tom III str. 409)

Największe różnice w kosztach Instytutu poniesionych w 2024 r. w porównaniu do kosztów z roku poprzedniego dotyczyły:

- wynagrodzeń bezosobowych (honoraria), które wzrosły o 22,2% (z 238,3 tys. zł do 291,1 tys. zł) w wyniku m.in. realizowania nowego projektu na podstawie umowy z Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego na publikację dokumentów dyplomacji II RP z lat 1921-1922;
- podatków i opłat, które wzrosły o 23,5% (z 164,5 tys. zł do 203,2 tys. zł), co związane było ze wzrostem kosztów składek do PFRON, opłat za udział w targach książki oraz podatku od nieruchomości za wynajmowany lokal w Brukseli;

¹⁷ Oprócz planu finansowego PISM w układzie memoriałowym sporządzono plan finansowy w układzie zadaniowym.

¹⁸ W latach 2021-2024 pozostałe koszty funkcjonowania PISM wyniosły odpowiednio: 922,8 tys. zł, 2012,8 tys. zł, 1873,1 tys. zł i 2118,1 tys. zł.

¹⁹ W lipcu, wrześniu, październiku, listopadzie oraz grudniu. W odniesieniu do planu finansowego na 2024 r.: w lipcu 2024 r. zmiany dotyczyły w szczególności zmniejszenia o 360,0 tys. zł kosztów materiałów i energii oraz zwiększenia: o 225,0 tys. zł kosztów usług obcych, o 140,0 tys. zł pozostałych kosztów funkcjonowania Instytutu, o 30,0 tys. zł kosztów z tytułu podatków i opłat. Zmiany wprowadzone we wrześniu 2024 r. m.in. dotyczy: zmniejszenia o 250,0 tys. zł kosztów wynagrodzenia oraz zwiększenia o 390,0 tys. zł pozostałych kosztów funkcjonowania Instytutu. W październiku 2024 r. wprowadzone zmiany w szczególności dotyczyły: zmniejszenia o 530,0 tys. zł kosztów materiałów i energii oraz zwiększenia: o 316,0 tys. zł kosztów usług obcych, o 500,0 tys. zł pozostałych kosztów funkcjonowania Instytutu. Zmiany wprowadzone w listopadzie 2024 r. m.in. dotyczyły: zmniejszenia o 512,0 tys. zł kosztów materiałów i energii oraz zwiększenia: o 371,0 tys. zł kosztów usług obcych, o 562,0 tys. zł pozostałych kosztów funkcjonowania Instytutu.

- materiałów i energii, które obniżyły się o 33,1% (z 961,8 tys. zł do 643,9 tys. zł), m.in. z powodu spadku cen energii w 2024 r. w porównaniu do cen z 2023 r., kiedy dokonywano oszacowania kosztów.

(akta kontroli tom I str. 164, 354-355, tom III str. 410)

Zobowiązania Instytutu na koniec 2024 r. wyniosły 1179,6 tys. zł i w porównaniu do 2023 r. (1218,1 tys. zł) były niższe o 3,2%. Zobowiązania PISM wynikały m.in. z tytułu dostaw towarów i usług, podatku od osób fizycznych, ubezpieczeń społecznych, pracowniczych planów kapitałowych. Na koniec 2024 r. PISM nie posiadał zobowiązań wymagalnych ani długoterminowych.

W 2024 r. PISM nie zaciągał kredytów i pożyczek oraz nie ponosił kosztów z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek.

(akta kontroli tom I str. 330, 332-333)

W 2024 r. Instytut nie otrzymał od Prezesa Rady Ministrów polecenia wpłaty środków pieniężnych na Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 i nie dokonywał wpłat na ten cel.

(akta kontroli tom I str. 355)

Szczegółowym badaniem objęto 49 dowodów księgowych²⁰, na łączną kwotę 2189,9 tys. zł,²¹ co stanowiło 10,2% kosztów Instytutu poniesionych w 2024 r. Doboru próby dokonano na podstawie zapisów wygenerowanych z systemu finansowo-księgowego PISM, dotyczących kosztów funkcjonowania, realizacji zadań i pozostałych kosztów z wyłączeniem kosztów amortyzacji, kosztów wynagrodzeń osobowych, pochodnych, odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych²² oraz kosztów poniżej jednego tysiąca zł, zrealizowanych od stycznia do grudnia 2024 r. Objęte badaniem koszty dokonywane były w sposób legalny i gospodarny, na cele i zadania wskazane w ustawie o PISM. Środki z dotacji podmiotowej z budżetu państwa przeznaczono na sfinansowanie bieżącej działalności Instytutu. Zobowiązania zostały uregulowane terminowo (co świadczy o zrealizowaniu wniosku pokontrolnego sformułowanego przez NIK po kontroli P/23/001 *Wykonanie budżetu państwa w 2023 r. – wykonanie planu finansowego PISM*).

Stwierdzono, że niektóre dowody księgowe nie spełniały wymogów art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²³ oraz § 3 ust. 4 pkt 3 i ust. 5 Zakładowej instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych²⁴, będącej załącznikiem do zarządzenia nr 24/2023 Dyrektora PISM z dnia 10 listopada 2023 r. Szczegółowy opis przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom I str. 127-128, tom II str. 1-154)

W 2024 r. udzielono zamówień o łącznej wartości 5849,1 tys. zł, w tym cztery w trybie ustawy Pzp o wartości 2417,4 tys. zł. Z wyłączeniem ustawy Pzp udzielono 1143 zamówień, których wartość była mniejsza niż 130,0 tys. zł na łączną kwotę 3431,7 tys. zł.

(akta kontroli tom II str. 255-273, 275-287)

²⁰ Z tego 42 dowody księgowe na łączną kwotę 2053,4 tys. zł wylosowano z zastosowaniem metody monetarnej (MUS, ang. monetary unit sampling), tj. z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości, przy założeniu progu istotności 2% populacji ocenianej, progu istotności wykonawczej (błędu badania) na poziomie 0,75 oraz przyjętym poziomie ryzyka statystycznego 50% oraz siedem na łączną kwotę 136,5 tys. zł dobrano w sposób celowy.

²¹ W tym koszty poniesione z dotacji podmiotowej - 2095,0 tys. zł.

²² Dalej: ZFŚS.

²³ Dz. U. z 2024 r. poz. 1863, dalej: ustawa o rachunkowości.

²⁴ Dalej: zakładowa instrukcja obiegu dokumentów.

Plan zamówień publicznych na 2024 r. został opublikowany w Biuletynie Zamówień Publicznych 28 lutego 2024 r. oraz na stronie internetowej PISM 28 lutego 2024 r., tj. w 30-dniowym terminie wynikającym z art. 23 ust. 1 ustawy Pzp i zawierał elementy określone w art. 23 ust. 3 tej ustawy.

(akta kontroli tom II str. 231-253)

Prawidłowość stosowania przez Instytut procedur określonych w ustawie Pzp i regulacjach wewnętrznych dotyczących zamówień publicznych²⁵ skontrolowano na podstawie jednego zamówienia udzielonego w trybie podstawowym na świadczenie usług hotelowych obejmujących zakwaterowanie, udostępnienie przestrzeni konferencyjnych oraz usługi gastronomiczne podczas międzynarodowej konferencji *Strategic Ark 2024* o wartości nie więcej niż 446,0 tys. zł netto oraz sześciu postępowań o wartości poniżej 130 tys. zł dotyczących usług hotelowych, gastronomicznych, konferencyjnych i dodatkowych na szkolenie dla pracowników PISM, także dotyczących wydarzenia *Strategic Ark 2024*, w tym m.in.: wykonania sesji fotograficznej o charakterze reportażowym oraz dostarczenia zdjęć; oprawy graficznej wydarzenia, w tym identyfikacji wizualnej; stworzenia w oparciu o technologię VizRT animacji na potrzeby ww. wydarzenia; produkcji sygnału telewizyjnego, realizacja telewizyjna dźwięku, streaming, nagranie wraz z obsługą techniczną; wykonania materiałów wideo o charakterze reportażowym o łącznej wartości 491,8 tys. zł. W trakcie realizacji tych postępowań działania PISM były zgodne z ustawą Pzp oraz regulacjami wewnętrznymi.

(akta kontroli tom II str. 275-279, 322-328)

Ponadto badaniem objęto zamówienia na druk i dostawę publikacji, ulotek i plakatów pod kątem dochowania należytej staranności przy planowaniu ich wielkości i ustalania wartości. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Wniosek sformułowany w tym zakresie po kontroli *Wykonanie budżetu państwa w 2023 r. – wykonanie planu finansowego PISM*, został zrealizowany.

(akta kontroli tom II str. 288-291)

Łączne wydatki na działania promocyjne i reklamowe na koniec 2024 r. wyniosły 62,0 tys. zł i w porównaniu do 2023 r. (65,8 tys. zł) były niższe o 5,8%. Osiągnięto przewidywane rezultaty tych działań.

(akta kontroli tom I str. 327-330, tom II str. 440-487)

Szczegółowym badaniem objęto 33,7% dobranych celowo wydatków poniesionych w 2024 r. na promocję i reklamę w kwocie 20,9 tys. zł. Stwierdzono, że były one dokonywane w sposób legalny i gospodarny, na cele i zadania wskazane w ustawie o PISM.

(akta kontroli tom II str. 440-442, 480-481)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Objęte badaniem dowody księgowe nie spełniały wymogów określonych w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości oraz w § 3 ust. 4 pkt 3 i § 3 ust. 5 zakładowej instrukcji obiegu dokumentów, tj.:

²⁵ Zarządzenie nr 13/2021 Dyrektora Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych z 2 listopada 2021 r. w sprawie ustalenia tekstu jednolitego zarządzenia w sprawie udzielania zamówień publicznych przez Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, zarządzenie 16/2022 Dyrektora Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych z 27 maja 2022 r. w sprawie zmiany zarządzenia w sprawie udzielania zamówień przez Polski Instytut Spraw Międzynarodowych oraz zarządzenie nr 27/2023 Dyrektora Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych z 15 grudnia 2023 r. zmieniające zarządzenie nr 23/2020 z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie udzielania zamówień publicznych przez Polski Instytut Spraw Międzynarodowych.

- w sześciu przypadkach²⁶ na pierwszej stronie dowodu księgowego (wniosku o dokonanie zapłaty i pięciu rachunkach) nie było dekretacji księgowej, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości oraz z § 3 ust. 5 zakładowej instrukcji obiegu dokumentów

Zastępca Dyrektora wyjaśnił, że: *brak symbolu dekretacji na dokumencie źródłowym wynikał z importowania danych do systemu F-K z systemu kadrowego Xperis za cały miesiąc. Wszystkie rachunki znajdowały się w wersji papierowej w Dziale Kadrowo-Płacowym. W danym miesiącu miałyby ten sam numer PK. Dowód PK (Polecenia księgowania) w wersji papierowej znajdował się w Dziale Finansowo-Księgowym.*

Odnosząc się do tych wyjaśnień należy wskazać, że ustawa o rachunkowości w art. 21 ust. 1a pkt 2 dopuszcza możliwość zaniechania zamieszczania na dowodzie księgowym tzw. „dekretacji”, jeżeli wynika to z techniki dokumentowania zapisów księgowych. Przyjęta w Instytucie zakładowa instrukcja obiegu dokumentów wymagała jednak, aby na pierwszej stronie dokumentu odzwierciedlony został sposób ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja).

- w dwóch przypadkach²⁶ nie załączono do faktury protokołu odbioru dzieła, co było niezgodne z § 3 ust. 4 pkt 3 zakładowej instrukcji obiegu dokumentów

Zastępca Dyrektora PISM wskazał, że: *protokół odbioru znajdował się w dokumentacji pracownika odpowiedzialnego za odbiór przedmiotu umowy. Pracownik zapomniał dołączyć protokół do faktury i nie wskazał w opisie, że taki został sporządzony. Niedopatrzenie to uzupełnione zostało w toku czynności kontrolnych, a pracownik poinstruowany w zakresie prawidłowego stosowania wewnętrznych regulacji²⁷.*

NIK zauważa, że powyższe wyjaśnienia potwierdzają stwierdzoną nieprawidłowość, wyjaśniając jedynie przyczyny jej zaistnienia.

- w sześciu przypadkach²⁸ pieczęć „sprawdzono pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym, zatwierdzenia do wypłaty” znajdowała się na odrębnej kartce, a nie na odwrocie dowodu księgowego
- Zastępca Dyrektora wskazał m.in., że *obecnie nie jest możliwe ustalenie przyczyn takiego stanu rzeczy, należy przyjąć, że zgodnie z brzmieniem § 3 ust. 5 – nie było to możliwe (...). Niemniej wszystkie opisy na odrębnych kartkach były spięte z odpowiednim dowodem księgowym stanowiąc integralną całość. PISM przeprowadzi obecnie analizę w zakresie brzmienia § 3 ust. 5 zakładowej instrukcji obiegu dokumentów w przedmiotowym zakresie celem zniwelowania ryzyka wątpliwości w tej kwestii.*

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień należy wskazać, że w wymienionych przypadkach na odwrocie dokumentu księgowego znajdowało się miejsce, a pomimo to pieczęć została umieszczona na odrębnej kartce.

(akta kontroli tom I str. 127-128, tom II str. 4-8, 11, 25, 56, 74, 78, 90, 94, 96, 110, 112, 122, 136-153, 157-159)

²⁶ Lp. badanej próby: 5, 24, 30, 38, 43, 50.

²⁶ Lp. badanej próby: 18, 20.

²⁷ Zgodnie § 3 ust. 4 pkt 3 zakładowej instrukcji obiegu dokumentów, dowód księgowy powinien zawierać potwierdzenie dokonania sprawdzenia danych zawartych w fakturze (rachunku) za zgodność ze stanem faktycznym, z zawartą umową, zleceniem, wnioskiem o zamówienie publiczne/zaangażowanie środków oraz sprawdzenia kompletności załączonej dokumentacji w postaci np. protokołu częściowego lub końcowego odbioru wykonania robót lub protokołu zdawczo-odbiorczego, kosztorysów powykonawczych i innych elementów rozliczeniowych wynikających z zapisów umownych.

²⁸ Lp. badanej próby: 2, 20, 22, 27, 29, 37.

1.3 Gospodarowanie wolnymi środkami

Opis stanu
faktycznego

Na 31 grudnia 2024 r. PISM posiadał na rachunkach bankowych, prowadzonych w Banku Gospodarstwa Krajowego²⁹, środki pieniężne w łącznej kwocie 2300,2 tys. zł, tj. o 43,5 tys. zł wyższej niż na koniec 2023 r.³⁰, z czego kwota: 1483,8 tys. zł znajdowała się na rachunku środków przeznaczonych na działalność statutową, 759,0 tys. zł na rachunku środków przeznaczonych na działalność pozostałą, 23,1 tys. zł na rachunku środków przeznaczonych na projekty, 30,4 tys. zł stanowiły środki ZFŚS oraz 3,9 tys. zł znajdowało się na rachunku, na którym znajdowały się środki na realizację projektu z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Środki w wysokości 2269,8 tys. zł zostały ulokowane u Ministra Finansów w formie depozytu *overnight*, w tym 1483,8 tys. zł z rachunku działalności statutowej, na który wpływały m.in. środki z dotacji podmiotowej. Przychody z tytułu odsetek z lokat *overnight* ze środków zgromadzonych na rachunku działalności statutowej (w tym z dotacji podmiotowej) wyniosły – 206,9 tys. zł. Szerzej opisano to w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Instytut nie dokonywał lokat wolnych środków w innej formie.

(akta kontroli tom I str. 164, 325, tom II str. 388-425)

Na etapie tworzenia planu finansowego na 2024 r. w PISM nie szacowano przychodów z tytułu gospodarowania wolnymi środkami. W 2024 r. przychody z uzyskanych odsetek z lokat *overnight* wyniosły 244,8 tys. zł³¹, tj. o 2,6 tys. zł więcej niż w 2023 r. (242,2 tys. zł).

Najwyższa kwota dziennych przychodów z tytułu odsetek wyniosła 3,2 tys. zł, a najniższa 4,41 zł.

W 2024 r. najwyższa kwota środków przekazanych w depozyt wynosiła 6726,8 tys. zł, a najniższa 744,85 zł. Średniodzienny stan wolnych środków przekazanych do Ministra Finansów wynosił 3281,4 tys. zł.

(akta kontroli tom II str. 304, 399-425)

W trakcie roku MSZ przekazało Instytutowi środki z dotacji podmiotowej w czterech transzach³². Na skutek takiego sposobu zasilania w dotację, Instytut kumulował środki na rachunku bankowym.

(akta kontroli tom II str. 428-439)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

PISM lokował wolne środki pochodzące z dotacji z budżetu państwa (dotacji podmiotowej) w formie depozytu u Ministra Finansów (*overnight*), co było niezgodne z art. 48 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Uzyskane odsetki zostały zaliczone do przychodów pozostałych PISM (nie były przekazywane do budżetu państwa). Łączna kwota lokowanych w ten sposób w ciągu 2024 roku środków wyniosła około 950,0 tys. zł. Ustalenie dokładnej kwoty nie było możliwe, gdyż Instytut nie prowadził ewidencji takich środków. Wg stanu na 31 grudnia 2024 r. u Ministra Finansów, w formie depozytu *overnight*,

²⁹ Dalej: BGK.

³⁰ Na 31 grudnia 2023 r. Instytut posiadał środki finansowe w łącznej wysokości 2256,9 tys. zł, z czego kwota 1805,1 tys. zł znajdowała się na rachunku z działalności statutowej, 319,6 tys. zł na rachunku działalności pozostałej, 112,4 tys. zł na rachunku projektowym oraz 19,8 tys. zł stanowiły środki ZFŚS.

³¹ Z czego ze środków zgromadzonych na: rachunku działalności statutowej – 206,9 tys. zł, rachunku pozostałej działalności – 27,3 tys. zł, rachunku projektowego – 10,1 tys. zł, rachunku dotacji (MNISW) – 0,5 tys. zł.

³² 8 stycznia 2024 r. – 5363,0 tys. zł, 5 kwietnia 2024 r. – 5000,0 tys. zł, 1 sierpnia 2024 r. – 5000,0 tys. zł, 1 października 2024 r. – 5000,0 tys. zł.

ulokowano środki w wysokości 2269,8 tys. zł, z tego 1483,8 tys. zł stanowiły środki zgromadzone na rachunku działalności statutowej, na którym znajdowały się środki z dotacji podmiotowej, środki ze sprzedaży w roku 2023-2024 publikacji (326,9 tys. zł) oraz z odsetek *overnight* uzyskanych w 2024 r. (206,9 tys. zł).

W 2024 r. przychody z uzyskanych odsetek z lokat *overnight* wyniosły 244,8 tys. zł, z czego ze środków zgromadzonych na rachunku działalności statutowej 206,9 tys. zł.

Główna księgowa m.in. wyjaśniła, że: *nie ma wiedzy w jakiej wysokości zostały przekazane w depozyt u Ministra Finansów środki pochodzące z dotacji podmiotowej oraz przychody z odsetek z lokat wolnych środków w formie depozytu u Ministra Finansów (overnight) w przypadku środków pochodzących z dotacji podmiotowej i nie potrafi w rozsądnym czasie dokonać takiego obliczenia ze względu na brak odpowiednich narzędzi i zasobów ludzkich. Podjęcie próby wyliczeń przy użyciu np. arkuszy MS Excel byłoby bardzo czasochłonne, nieefektywne, mało wiarygodne i obarczone dużym prawdopodobieństwem popełnienia błędu.* Główna księgowa wyjaśniła ponadto, że PISM jest w trakcie uzgodnień z Ministerstwem Finansów w sprawie przeznaczenia środków uzyskanych z tytułu odsetek.

W trakcie kontroli Dyrektor PISM pismem z 3 kwietnia 2025 r. wystąpił do BGK z prośbą o nieprzekazywanie w depozyt *overnight* u Ministra Finansów środków z rachunku, na który wpływa dotacja podmiotowa.

(akta kontroli tom I str. 164, tom II str. 383-387, 388-425, tom III str. 333-405)

NIK dostrzega działania podjęte w PISM w celu doprowadzenia do stanu zgodnego z przepisami, co jednak nie zmienia faktu zaistnienia przedmiotowej nieprawidłowości.

1.4 Realizacja zadań

Opis stanu faktycznego

Na podstawie planu finansowego w układzie zadaniowym na lata 2024-2026³³ PISM realizował, w ramach funkcji 15. Polityka zagraniczna, dwa podzadania: 15.1.1. *Stosunki dwustronne i wielostronne w wymiarze politycznym i gospodarczym* oraz 15.2.3. *Upowszechnianie wiedzy o Polsce oraz informowanie o polityce zagranicznej RP*, w tym dwa działania: 15.1.1.1. *Dwustronna i wielostronna współpraca polityczna i gospodarcza* oraz 15.2.3.1. *Upowszechnianie wiedzy o Polsce oraz informowanie o polityce zagranicznej RP*³⁴. W celu zwymiarowania stopnia realizacji wymienionych podzadań i działań przyjęto następujące wartości mierników:

- dla podzadania 15.1.1 – stopień realizacji działań wspierających rozwój dwustronnej i wielostronnej współpracy międzynarodowej RP w obszarze politycznym i gospodarczym zaplanowano na poziomie 100%, wykonano – 111,5%, w tym:
 - liczba przygotowanych opracowań analityczno-eksperckich oraz konsultacji eksperckich (zaplanowano 1000, zrealizowano 1065),
 - liczba przedsięwzięć wspierających rozwój dwustronnej i wielostronnej współpracy międzynarodowej RP w obszarze politycznym i gospodarczym (zaplanowano 250, zrealizowano 329),
- dla podzadania 15.2.3 – stopień realizacji zadań w obszarze upowszechniania wiedzy o polskiej polityce zagranicznej, współczesnych stosunkach

³³ Zgodnie z art. 32 ustawy o finansach publicznych państwowe osoby prawne sporządzają plany finansowe w układzie zadaniowym na rok budżetowy i dwa kolejne lata.

³⁴ W ramach dwóch zadań: 15.1. Polityka zagraniczna w wymiarze dwustronnym i wielostronnym oraz 15.2. Kształtowanie międzynarodowego wizerunku RP, wspieranie rozwoju, demokracji i praw człowieka.

międzynarodowych oraz historii dyplomacji zaplanowano na poziomie 100%, wykonano – 106,5%, w tym:

- ocena (w skali 1-4) jakości szkoleń z zakresu doskonalenia zawodowego kadr wykonujących zadania w zakresie stosunków międzynarodowych i polityki zagranicznej RP (zaplanowano 3,5, zrealizowano 3,9),
- liczba przedsięwzięć upowszechniających wiedzę o polityce zagranicznej RP, współczesnych stosunkach międzynarodowych i historii dyplomacji (zaplanowano 40, zrealizowano 40),
- liczba odwiedzin czytelniczych w Bibliotece PISM (zaplanowano 20 000, zrealizowano 22 893).

Całkowity koszt realizacji tych zadań wyniósł 21 500,1 tys. zł (podzadanie 15.1.1 – 13 225,5 tys. zł, co stanowiło 99,3% planu i podzadanie 15.2.3 – 8274,6 tys. zł, co stanowiło 96,8% planu). Instytut zrealizował w 2024 r. zaplanowany poziom mierników.

(akta kontroli tom III str. 198)

Zgodnie ze Statutem, Instytut opracował plan finansowy w układzie memoriałowym, plan działań na 2024 r.³⁵, a także plan finansowy na lata 2024-2026 w układzie zadaniowym. PISM nie sporządzał szczegółowego planu rzeczowo-finansowego dotyczącego realizacji ustawowych celów i zadań, ponieważ, jak wyjaśnił Zastępca Dyrektora Instytutu, *nie miał takiego obowiązku*. W Instytucie nie opracowano procedur/zasad oceny efektywności wykonania zadań.

Zastępca Dyrektora PISM wyjaśnił m.in., że: *efektywność wykonania zadań ustawowych przez PISM określona była na poziomie globalnym miernikami budżetu zadaniowego. Procedury związane z opracowywaniem, kontrolą i rozliczaniem budżetu zadaniowego określone zostały w przepisach prawa powszechnie obowiązującego³⁶, mierniki PISM zostały zdefiniowane, opracowane zostały algorytmy ich obliczania. Ponadto wydatki realizowane były na podstawie wniosków o zamówienie publiczne, których elementem było określenie celowości i uzasadnienie poniesionego wydatku. Tworzenie dodatkowych procedur/zasad w zakresie oceny efektywności wykonania zadań uznano w PISM za zbędne i takowych nie opracowano*.

(akta kontroli tom I str. 330, tom II str. 493)

W ramach realizacji zadań statutowych Instytut m.in.:

- zrealizował jeden projekt badawczy (docelowa wartość miernika – nie mniej niż jeden);
- wykonał 714 opracowań analityczno-eksperckich, a jego pracownicy uczestniczyli w 351 konsultacjach eksperckich (docelowa wartość miernika – 1000 opracowań i konsultacji, zrealizowano 1065), dodatkowo PISM opublikował 10 artykułów oraz nagrał kilkadziesiąt podcastów i kilkanaście filmów;
- zorganizował kursy/szkolenia w zakresie stosunków międzynarodowych i polityki zagranicznej RP i przeszkolił łącznie 623 osoby (docelowa wartość miernika – ocena jakości szkoleń na poziomie 3,5, zrealizowano na poziomie 3,9);

³⁵ Odpowiednio: zaopiniowany i zatwierdzony 27 lutego 2024 r. przez Radę PISM.

³⁶ M.in. art. 32 ustawy o finansach publicznych; rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1731); rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej Dz. U. z 2022 r. poz. 745, ze zm.).

- zrealizował 29 wydarzeń upowszechniających wiedzę z zakresu stosunków międzynarodowych, kontynuował wydawanie i sprzedaż publikacji: czasopism, książek (docelowa wartość miernika – 40 przedsięwzięć, zrealizowano 40, w tym 26 wydarzeń, 12 książek, 2 tytuły czasopism), ponadto pracownicy PISM udzielili 955 wypowiedzi w mediach;
- zorganizował 48 seminariów i konferencji, 281 wyjazdów krajowych i zagranicznych (docelowa wartość miernika – 250, zrealizowano 329 przedsięwzięć). Ponadto pracownicy PISM przeprowadzili m.in. 25 wykładów;
- prowadził publiczną bibliotekę specjalistyczną, powiększając jej zasób o 776 książek (docelowa wartość miernika – 20 000 odwiedzin czytelników w bibliotece, zrealizowano 22 893).

(akta kontroli tom III str. 1-145)

Zastępca Dyrektora Instytutu wyjaśnił, że: *analiza realizacji zadań ustawowych w trakcie roku, w tym wartości mierników budżetu zadaniowego wykonywana była na bieżąco przez dyrekcję PISM na podstawie informacji uzyskiwanych od kierowników komórek organizacyjnych. Dane dotyczące realizacji poszczególnych zadań/celów, w tym wykonania mierników budżetu zadaniowego gromadzone były i monitorowane w poszczególnych komórkach organizacyjnych na bieżąco/w sposób ciągły, głównie przy użyciu narzędzi elektronicznych jak pliki programu MS Excel.*

(akta kontroli tom II str. 493)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Zaplanowane na 2024 r. przychody Instytutu zostały wykonane w 99,8% i były o 1,2% wyższe od zrealizowanych w 2023 r. Głównym źródłem uzyskanych w 2024 r. przychodów była dotacja podmiotowa z budżetu państwa (93,3% ogółu przychodów) oraz prowadzona w Instytucie działalność (5,6% ogółu przychodów). Zaległości na koniec roku wyniosły 12,8 tys. zł i zostały uregulowane według stanu na 7 lutego 2025 r.

Poniesione w Instytucie koszty stanowiły 98,3% planu po zmianach. W porównaniu do 2023 r. wzrosły o 2,3%, co było spowodowane przede wszystkim wzrostem kosztów związanych z organizacją konferencji *Strategic Ark 2024*. W rezultacie wydatkowania środków publicznych osiągnięto cele działalności. W 2024 r. nie planowano i nie realizowano wydatków majątkowych.

Kontrola 10,2% kosztów jednostki (2189,9 tys. zł) wykazała, że ponoszone były one prawidłowo oraz służyły realizacji zadań wskazanych w ustawie o PISM. Jednakże badane dowody księgowe nie spełniały niektórych wymogów określonych w ustawie o rachunkowości oraz zakładowej instrukcji obiegu dokumentów.

Na podstawie analizy wybranych postępowań o udzielenie zamówień publicznych stwierdzono, że przeprowadzono je zgodnie z przepisami ustawy Pzp oraz regulacjami wewnętrznymi. Instytut lokował wolne środki pochodzące z budżetu państwa (dotacji podmiotowej) w formie depozytu u Ministra Finansów (*overnight*), co było niezgodne z przepisami ustawy o finansach publicznych i nie odprowadzał do budżetu państwa uzyskanych z tego tytułu odsetek.

OBSZAR**2. Sprawozdawczość**

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania sprawozdań za 2024 r. przez Instytut:

- z wykonania planu finansowego państwowej osoby prawnych³⁷;
- z wykonania planu finansowego państwowej osoby prawnej w układzie zadaniowym (Rb-BZ2);
- sprawozdania za IV kwartał 2024 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej Instytutu.

(akta kontroli tom III str. 147-317)

Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli tom III str. 147-317)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Kwoty w nich wykazane były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Sprawozdania z wykonania planu finansowego Instytutu w 2024 r. oraz dotyczące stanu zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za IV kwartał 2024 r. zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Zapewnienie, aby dowody księgowe spełniały wymogi określone w ustawie o rachunkowości oraz w regulacjach wewnętrznych.
2. Ustalenie i przekazanie do budżetu państwa przychodów pozyskanych w 2024 r. z tytułu odsetek z lokowania w formie depozytu u Ministra Finansów (overnight) wolnych środków pochodzących z dotacji z budżetu państwa wraz z należnymi odsetkami.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

³⁷ Dotyczące wykonania wybranych elementów planu finansowego w układzie określonym w ustawie budżetowej na 2024 r. z dnia 18 stycznia 2024 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 122).

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w formie dokumentu elektronicznego.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie³⁸ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Warszawie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 17 kwietnia 2025 r.

Kontrolerzy:

Mariusz Malewski
Specjalista kontroli państwowej
/podpisano elektronicznie/

Mirosław Jankowski
Specjalista kontroli państwowej
/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie
Dyrektor

z up. Urszula Klimska
p.o. Wicedyrektor Delegatury
/podpisano elektronicznie/

³⁸ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub przy wykorzystaniu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego na adres do doręczeń elektronicznych NIK. W przypadku zaś doręczania przesyłki listowej z zastrzeżeniami przez operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia.